

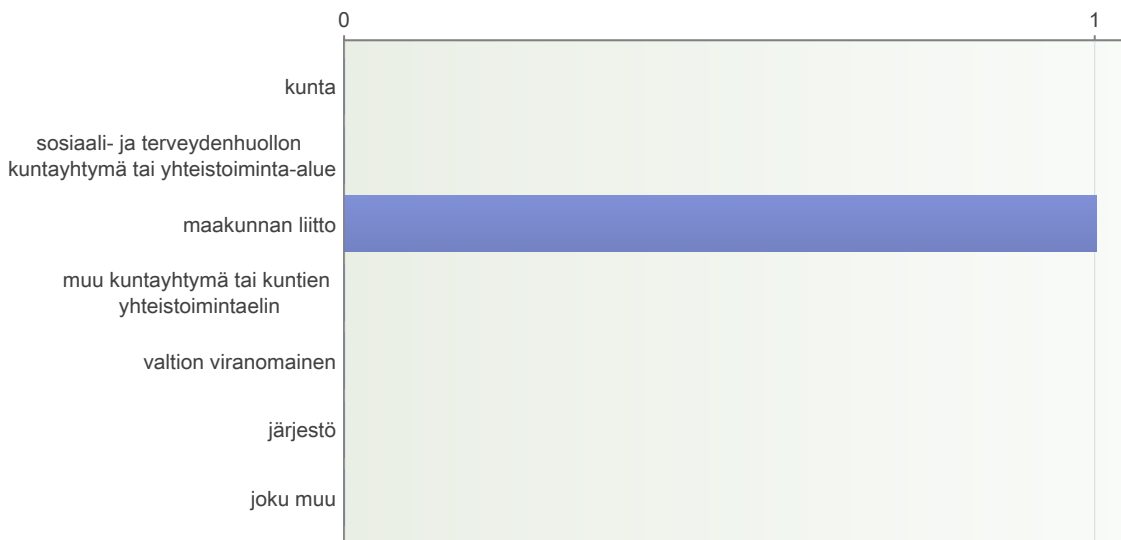
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Vs. hallintopäällikkö Toni Saranpää	Maakuntajohtaja Jussi Rämetsä, puh. 040 5863 877	24.10.2016	Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Laadukkaiden palveluiden saatavuudella ja saavutettavuudella on suuri merkitys terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisessa. Yhdenvertaiseen saatavuuteen vaikuttaa olennaisesti valinnanvapausmalli ja siihen liittyvä lainsäädäntö, joka ei sisälly lausuttavana olevaan lakiluonnospakettiin. Kysymykseen ei näin ollen ole mahdollista antaa selkeää vastausta valmistelun tässä vaiheessa, koska valinnanvapauteen liittyvillä yksityiskohdilla saattaa olla suuri vaikutus alueellisiin terveys- ja hyvinvointieroihin.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus tuo säästöjä, mutta 3 miljardin säästötavoite on epäselvä alla esitettyjen perusteiden vuoksi. Säästöjä syntyy uusien toimintatapojen ja digitalisaation avaamien mahdollisuuksien kautta. Myös kuntien keskeisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön kautta voidaan saada aikaan merkittäviä säästöjä.

3 miljardin euron kustannussäästötavoite suhteessa laadittuun ennusteeseen on ongelmallinen, sillä ennuste perustuu pääasiassa olettamuksiin tulevasta kehityksestä ja maakuntauudistuksen taloudellisista reunaehdoista. Säästövaikutukset on tässä vaiheessa arvioitu saatavan puhtaasti organisaatiomuutosten sekä rahoitus- ja palvelujärjestelmän muutosten avulla. Kuten lakiesityksen yleisperusteluissa todetaan, tutkimustietoa vastaavassa mittakaavassa tapahtuvasta muutoksesta ei kuitenkaan ole eikä monituottajamallin tai valinnanvapauden aiheuttamia talousvaikutuksia ole arvioitu. Taloudellisiin indikaattoreihin sidotut luvut – sote-menojen vuosikasvu 1,5 %, keskimääräinen palkkakehitys 0,9 % vuodessa ja inflaatio 2 % vuodessa – luovat epävarmuutta, sillä kehitys saattaa lähteä myös kokonaan toiselle uralle. Nämä piirteet tekevät euromääräisestä säästöarviosta epämielekkään, mutta on kuitenkin selvää, että uudistuksen avulla voidaan hillitä kustannusten kasvua ja saada aikaan säästöjä.

Julkista taloutta on mielekästä tarkastella kokonaisuutena. Menojen siirtäminen julkiselta maksajalta toiselle ei vaikuta julkisen talouden kokonaismenoihin, vaan siirtää ainoastaan säästöpaineen yhdeltä toimijalta toiselle. Näin ollen maakuntauudistuksen tulee mahdollistaa laaja yhteistyö jäljelle jäävien julkisten toimijoiden kesken. Nykymuodossaan lakiluonnokset luovat jäykän rajapinnan maakuntien ja kuntien välille, joka ei salli vapaaehtoista yhteistyötä. Kuntien ja maakuntien välisellä yhteistyöllä olisi kuitenkin mahdollista saavuttaa merkittäviäkin säästöjä, jos se tehtäisiin lakiesityksessä mahdolliseksi. Yhteistyömahdollisuuksia löytyisi esimerkiksi palvelukeskuksille siirrettävistä tehtävistä, joiden osalta seudulliset ratkaisut olisivat kokonaistaloudellisesti järkevämpiä, koska kunnat voisivat olla halutessaan mukana seudullisissa rakenteissa.

Maakuntien laajempi yhteistyö myös järjestötoimijoiden kanssa tulee mahdollistaa. Järjestöt tekevät merkittävää ruohonjuuritason työtä ja niiden panos on merkittävä hyvinvointi- ja terveystyössä. Järjestöjen rooli ja suhde maakuntaan jää kuitenkin auki lakiesityksessä.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

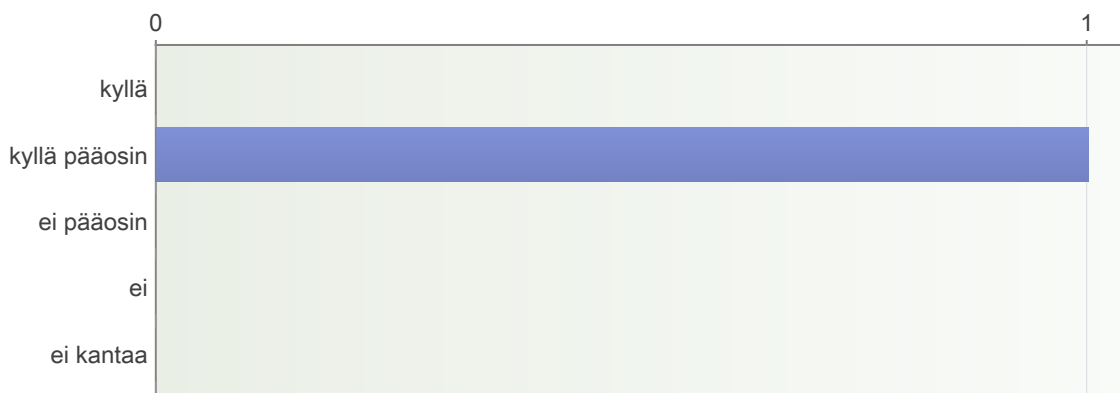
- Lakiesityksessä on sekä demokratian toteutumista lisääviä piirteitä että demokratian toteutumista heikentäviä piirteitä.

Lakiesitys mahdollistaa demokratian toteuttamisen, koska maakunnilla olisi suorilla vaaleilla valitut valtuustot. Uuden maakunnan konserniperustainen rakenne saattaa kuitenkin muodostua uhaksi demokratian täysimääräiselle toteutumiselle. Järjestämisvastuusta (maakunta) eriytetty palvelutuotanto (palvelulaitos) etäännyttää demokraattisesti valitun valtuuston palvelutuotannon operatiivisesta toiminnasta. Maakunnan tehtäväksi jäävä strateginen konserniohjaus ei mahdollista nopeaa reagoitua palvelutuotannossa mahdollisesti ilmeneviin ongelmiin, mikä rajoittaa merkittävästi valtuuston päätösvaltaa.

Esitykseen sisältyvät kirjaukset, joilla lisätään asukkaiden suoria osallistumismahdollisuuksia maakunnan päätöksenteossa, ovat demokratiaa lisääviä elementtejä. Kuntalakia vastaava säätely vaikuttamistoimielimistä (nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto) varmistaa, että palveluiden käyttäjillä on mahdollisuus vaikuttaa palveluiden kehittämiseen. Konsernirakenteen monimutkaisuus saattaa kuitenkin rajoittaa sekä asukkaiden että toimielinten vaikuttamismahdollisuuksia käytännössä, koska päätöksentekoaikavälillä ei ole suoraa toiminnallista valtaa palveluiden tuottamisesta vastaavassa palvelulaitoksessa ja sen tytäryhtiöissä.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

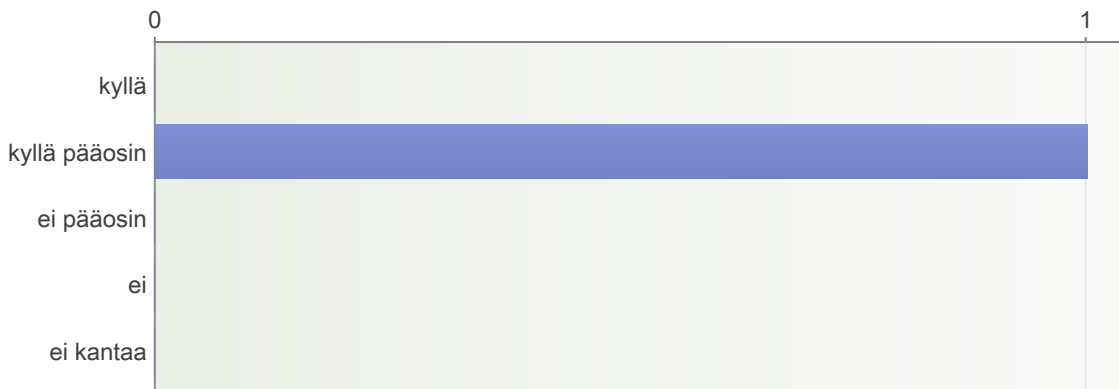
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakuntalaki muodostaa hyvän yleislain maakuntien toiminnan pohjaksi. Lakiesitystä olisi kuitenkin mahdollista parantaa poistamalla palvelukeskuksiin liittyvä velvoittava säätely ja mahdollistamalla monipuolisempi yhteistyö kuntien ja maakunnan välillä. Esitys luo nykyisellään liian tiukan säätelyn maakunnille, mutta tietyn muutoksen maakuntalailla voitaisiin kuitenkin luoda hyvät edellytykset maakuntien toiminnan järjestämiselle. Kuntalakea vastaavat yleisperiaatteet tuovat kuntien toimielinrakenteet maakuntatasolle. Tämä on hyvä ratkaisu, koska päätöksenteossa on tällöin pääpiirteissään sama rakenne sekä kunta- että maakuntatasolla. Esityksessä maakuntien rakenne ja toiminta on säädelty liian hajanaiseksi. Liian hajallaan oleva organisaatorakenne rajoittaa väistämättä toimielinten suoraa operatiivista päätösvaltaa ja siten myös maakuntakonsernin reaktiokykyä. Erityisesti maakuntalain 16 luvun säätämät valtakunnalliset palvelukeskukset luovat asetelman, jossa maakuntakonsernin operatiivinen johto saattaa jäädä vaille ratkaisuvaihtoehtoja, mikäli palvelukeskukset eivät kykene jostain syystä tuottamaan niiden tehtäväksi asetettua palvelua, koska lain 125 § määrää maakunnille palvelukeskusten käyttövelvoitteen. Kuten kyseisen pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, määräyksen tarkoitus on rajoittaa maakuntien itsenäistä päätösvaltaa, jotta saavutettaisiin riittävät tehokkuushyödyt ja estettäisiin haitallinen investointikilpailu maakuntien välillä. Ei ole kuitenkaan mitään syytä olettaa, että maakunnat käynnistäisivät keskinäisen investointikilpailun maakuntauudistuksen jälkeen, koska lakiluonnoksiin sisältyy kulujen kasvua rajoittavia pykäläitä, jotka jo sinällään velvoittavat maltilliseen taloudenpitoon. Myös toiminnan tehostamisen edellyttäminen palvelukeskuksia koskevilla toimialoilla on kohtuullista ja perusteltua, mutta keinot tehokkaamman toiminnan saavuttamiseksi tulisi jättää itsehallinnollisten maakuntien päätettäväksi. Ainakin 125 §:n säätämästä käyttövelvoitteesta tulee luopua kokonaan. Maakunnan ja kuntien rajapinta täytyy saada esitettyä joustavammaksi. 6 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohtaan sisältyvät kirjaukset, jonka mukaan kaikkien alueen kuntien tulee olla mukana sopimuksissa, joilla tehtäviä siirretään maakunnalle, on epärealistinen, sillä maakuntien muita vahvemmat keskuskaupungit kykenevät ja haluavat hoitaa kyseisen pykälän sisältämiä tehtäviä itse. Toisaalta maakunnista löytyy myös paljon pieniä kuntia, jotka joutuvat kuntiin kohdistuvan omaisuus- ja henkilöstösiirtojen vuoksi asemaan, jossa niiden olisi järkevämpää hoitaa joitakin toimintoja yhteistyössä maakunnan kanssa tai antaa ne kokonaan maakunnan hoidettavaksi. Tällaisia tehtäviä liittyy esimerkiksi sellaisiin tukipalveluihin, joita lakiluonnoksissa esitetään siirrettäviksi maakuntien palvelukeskuksiin. Tehtävajaon sopimuksellisuus kuntien ja maakuntien välillä tulee ulottaa koskemaan myös muita kuin 6 §:ssä mainittuja tehtäväaloja, jolloin kunnat voisivat siirtää tehtäviään maakunnan hoidettavaksi. Tämä edistäisi kustannustehokkuutta pienemmissä kunnissa, koska osa tehtävistä voitaisiin keskittää maakunnalle. Tällainen järjestely ei johtaisi alueellisiin päällekkäisyyksiin maakunnan ja

kuntien kesken, jos maakunta hoitaisi sille siirrettyjä tehtäviä vain niissä kunnissa, joiden kanssa se on sopinut tehtävän hoitamisesta. Maakunnan ja kuntien yhtymäpinta muuttuisi tällaisen kirjauksen myötä huomattavasti joustavammaksi ja mahdollistaisi tehokkaamman yhteistyön.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

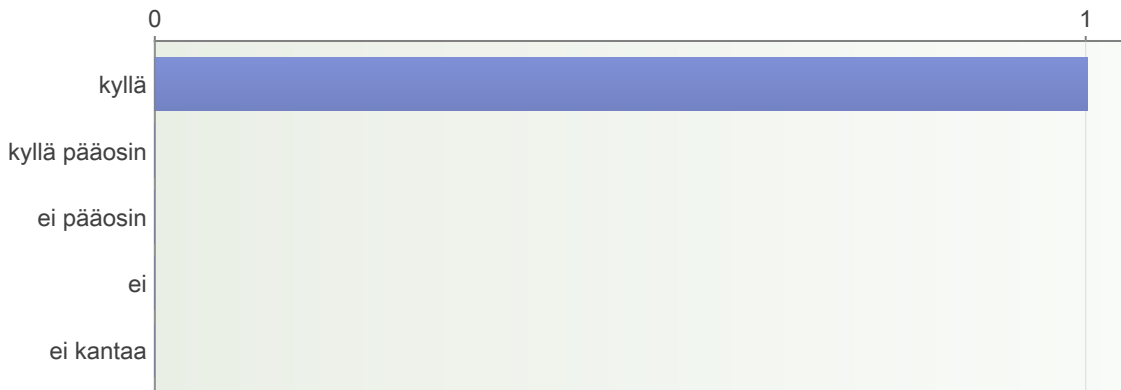
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakunnalle esitetyn 25 tehtäväalan muodostama kokonaisuus on perusteltu. Tehtäväalojen sisällöt tulevat kuitenkin vaikuttamaan kokonaisuuden toimivuuteen ja selkeyteen. Maakuntakaavoituksen tehtäväkokonaisuus (6 § 1 mom. 11 kohta) tulee säilyttää nykyisen kaltaisena: päätehtävä on maakunnan kilpailukyvyyn kannalta keskeisten alueidenkäyttöisten mahdollisuuksien edistäminen. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maakunnan omien tavoitteiden pohjalta maakuntakaavan tulee toimia aluerakenteen, maankäytön ja liikennejärjestelmän yhteensovittamisen sekä alueidenkäytön reunaehtojen määrittelyn välineenä. Maakunnan ja sen kuntien vuorovaikutus suunnittelussa on tärkeää maakuntakaavan vaikuttavuuden varmistamiseksi. Maakunnan tehtäviin kuuluviin suunnitelmiin tulee lisätä luonnonvarasuunnitelmat (6 § 1 mom. 19 kohta). Maakuntatasolla on laadittu laaja-alaisia luonnonvarojen käyttöä koskevia strategioita ja suunnitelmia, jotka ovat jatkossakin välttämättömiä alueellisten luonnonvaratehtävien hoidon järjestämiseksi. Liikennejärjestelmän suunnittelun ohella maakuntiin on luontevaa siirtää alueellisen tienpidon tehtävät. Aluekehittämisen tehtävät siirtyvät uudelle maakunnalle. Aluekehittämisen lainsäädäntöä on valmisteltu osana kasvupalveluita koskevaa järjestämislakia. Sisältöä ei ole vielä valmisteltu eikä aluekehittämistoiminnan tarkka tehtäväkenttä ole tiedossa. Tämä prosessi herättää huolta aluekehittämissuunnitelman tulevaisuudesta ja suunnasta, sillä aluekehittäminen on huomattavasti laaja-alaisempaa toimintaa kuin kasvupalvelut. Kasvupalvelut ovat vain yksi osa aluekehittämisen kokonaisuudesta. Tästä syystä aluekehittämistä koskeva lainsäädäntö tulee valmistella omana yleislakinaan, ei osana kasvupalvelulakia. Aluekehittämiseen liittyvän tehtäväkentän täsmentäminen on kriittisen tärkeää, sillä aluekehittäminen on yksi tärkeimmistä osatekijöistä alueiden elinvoiman lisäämisessä. Aluekehittämisen tehtävät ovat monimuotoisia ja ne edellyttävät selkeiden tavoitteiden asettamista ja toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi. Aluekehittämistä tulee jatkossakin ohjata suunnittelu- ja ohjelmatyön avulla. Tällaisessa kehittämissuunnitelmassa ohjaavilla asiakirjoilla, kuten maakuntaohjelmalla, tulee olla edelleen suuri merkitys ja kehittämisen tulee perustua niiden ohjaavaan vaikutukseen. Aluekehittämiseen liittyy myös kansainvälinen toiminta, jonka tulee olla mahdollista uusissa maakunnissa. Maakuntalain 15 § tuo maakunnan ja kuntien neuvottelumenettelyn säätelyn piiriin, joten kyseistä pykälää laajentamalla ja poistamalla liian tiukat tehtäväaloja koskevat rajoitukset 6 §:stä voitaisiin maakuntien ja kuntien rajapintaa joustavoittaa ja näin antaa

tilaa uusille alueellisen tason ratkaisuille.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

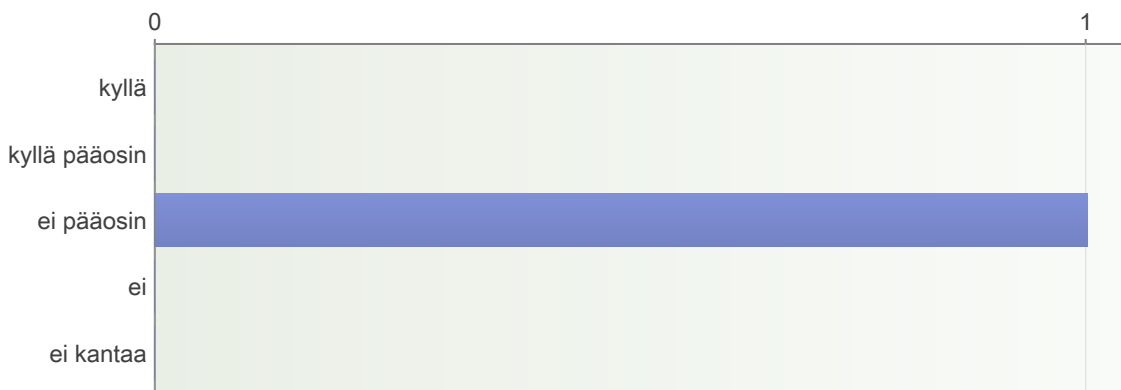

Avoimet vastaukset: kyllä

- Maakuntalain 5 luku takaa riittävät edellytykset asukkaiden osallistumiselle. Lakiesityksen suomat oikeudet sekä demokraattiseen edustuksellisuuteen että asukkaiden suoraan osallistumiseen ovat perusteltuja demokratian toteutumisen näkökulmasta. Esitys pohjautuu kuntalakiin ja takaa samanlaiset oikeudet sekä kunta- että maakuntatasolla, mikä synnyttää selkeän jatkumon kunnallisen ja maakunnallisen vaikuttamisen välille.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

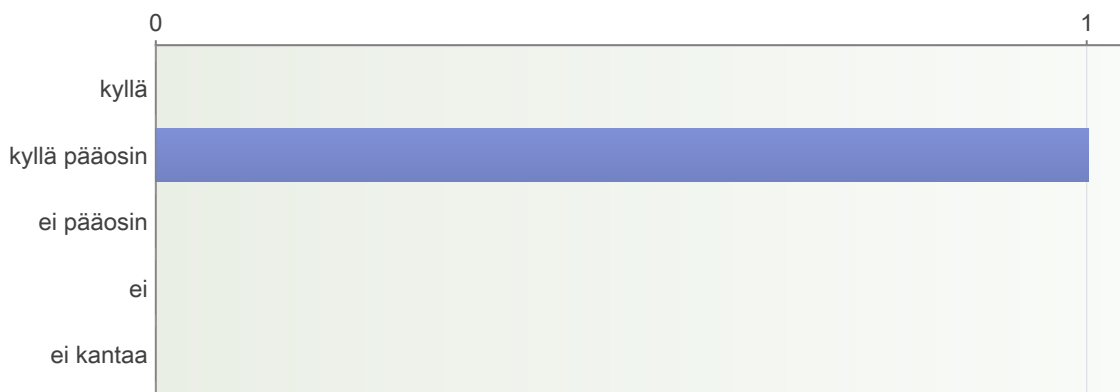
Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakunnan palvelulaitokseen sisältyy ongelmia. Se vaikeuttaa johtamista ja saattaa muodostua liian vahvaksi toimijaksi maakuntakonsernissa. Maakunnille tulee jättää harkintavaltaa ja riittävää liikkumavaraa oman

toiminnan organisoimiseen eikä palvelulaitosta pidä säätää pakolliseksi tytäryhteisöksi maakuntakonserniin. Maakunta voi vaikuttaa konserniyhtiöidensä toimintaan ainoastaan ohjauksen kautta. Se vaikeuttaa tehokasta johtamista eikä mahdollista nopeaa reagoitua siitä syystä, että maakunta ei voi puuttua konsernin tytäryhteisöjen operatiiviseen toimintaan tai päätöksentekoon, koska ne ovat erillisiä toimijoita ja niillä on omat päätöksentekokielimensä. Kaikki korjaavat toimenpiteet valtuuston taholta tapahtuvat välttämättä viiveellä. Maakunta kuitenkin kantaa viime kädessä vastuun myös palvelulaitoksen toiminnasta, mikä on jo lähtökohtaisesti ongelmallista päätöksenteon ja vastuun kannalta. Vaikutusmahdollisuudet heikkenevät entisestään siirryttäessä valtuustotasolta kohti konsernin palveluiden tuottamisesta vastaavia tytäryhtiöitä. Käytännössä saattaakin käydä niin, että maakuntakonsernin rakenne muodostuu erittäin ongelmalliseksi johtaa. On tärkeää huomioida, että mikäli yllä esitetty ongelma realisoituu, sitä ei pystytä ratkaisemaan nopeasti edes maakuntalain 109 §:n tai sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 19 §:n 2 momentin mukaisella valtioneuvoston puuttumisella (maakunnan arviointimenettely), koska tällöin ongelma ei ole maakunnan heikentyneessä päätöksentekokyvyssä – mihin tilanteisiin arviointimenettely on tarkoitettu ja soveltuu jossain määrin – vaan konsernirakenteessa, jota ei voi korjata edes keskushallinnon voimakkaalla ohjauksella. Palvelulaitoksen rooli palvelujen tuottajana on lisäksi niin merkittävä, että siitä saattaa muodostua merkittävämpi toimija kuin järjestämisvastuussa olevasta maakunnasta. Tämä asetelma ei tukisi maakunnan vahvaa itsehallintoa, vaan saattaisi johtaa joissakin tilanteissa vääristyneeseen valtarakenteeseen. Maakuntahallituksen ja palvelulaitoksen hallituksen suhde aiheuttaa suurella todennäköisyydellä epäselvyyksiä johtamisessa ja vastuun määräytymisessä.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Esitetty rahoitusmalli on hyväksyttävissä vuoteen 2023 kestävä siirtymäajan puitteissa. Maakunnan mahdollisuudet vaikuttaa omaan rahoituksensa määrään esitettyssä mallissa ovat rajoitetut, mutta riittävät. Maakunta voi vaikuttaa pääasiassa menoihinsa, sillä tulovirtoihin se pystyy vaikuttamaan vain asiakas- ja käyttömaksujen kautta. Maakunnalla on myös mahdollisuus ottaa lyhytaikaista lainaa. Taloudellinen itsehallinto ei ole näiltä osin erityisen laajaa, mutta se on kuitenkin riittävää maakuntauudistuksen tavoitteiden, erityisesti kustannusten kasvun hillinnän, näkökulmasta. Maakuntalain 12 §:ssä säädetty investointien ohjaus tulee poistaa kokonaisuudessaan. Pykälä on ristiriidassa maakuntien vahvan itsehallinnon kanssa ja rajoittaa tarpeettomasti maakuntien toimivaltaa. Mikäli valtioneuvostolla on oikeus estää maakuntien investoinnit, maakunnat eivät voi kehittää palvelutarjontaansa oman harkintansa mukaisesti ja maakunnan pitkän aikavälin

suunnitelmallinen palveluiden kehittäminen vaikeutuu merkittävästi.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Ei vastauksia.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

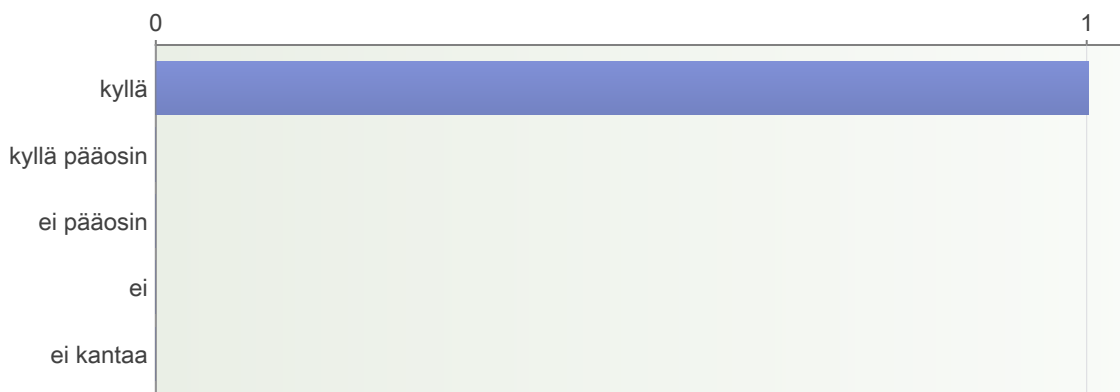

Avoimet vastaukset: kyllä

- Säännös on palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen. Pykälä turvaa riittävällä tavalla asukkaiden oikeudet laadukkaisiin lähipalveluihin, mutta jättää maakunnille riittävää harkintaa palvelujen järjestämiseen. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä kunnilta maakunnille täytyy palveluita tarkastella entistä laajemmasta näkökulmasta. Kustannussäästötavoitteet huomioiden on selvää, että maakunnat ovat pakotettuja palvelurakenteiden ja -verkoston tiivistämiseen. Palveluiden keskittäminen ei saa kuitenkaan johtaa asukkaiden palveluiden laadun, saatavuuden tai saavutettavuuden heikkenemiseen, mikä on huomioitu sitomalla palvelujen toteuttaminen väestön tarpeisiin. Pykälä mahdollistaa uudenlaiset tuotantoratkaisut asukkaiden oikeuksia vaarantamatta.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

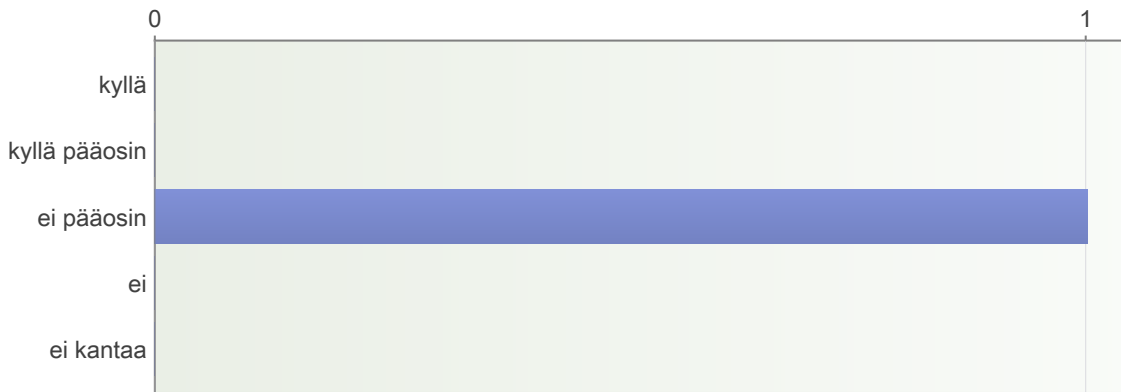

Avoimet vastaukset: kyllä

- Yhteistyöaluesopimuksen sitovuus on perusteltua, mutta valtion päätösvalta yhteistyöalueita koskevissa asioissa tulee poistaa lakiesityksestä. Sopimusta, joka ei ole sitova, ei olisi syytä kirjata lainsäädäntöön lainkaan. Koska sopimuksessa sovitaan yhteistyöstä ja sillä on vaikutusta asukkaiden palveluihin, sen on oltava sitova ja velvoittava. 18 §:n yhteistyösopimukseen liittyvä valtioneuvoston toimivalta tulee poistaa laista kokonaan. Kirjausta tulee muuttaa siten, että mikäli yhteistyöalueen maakunnat eivät pääse sopimukseen palveluiden tuottamisesta yhteistyöalueella, päätösvalta asiassa siirtyy yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle maakunnalle. Tämä olisi perusteltua, koska näille maakunnille kuuluu 9 §:n mukaan ensihoidon järjestämisvastuu yhteistyöalueella ja niiden veloitteet yhteistyöalueella ovat siten jo lähtökohtaisesti muita yhteistyöalueen maakuntia laajempia.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

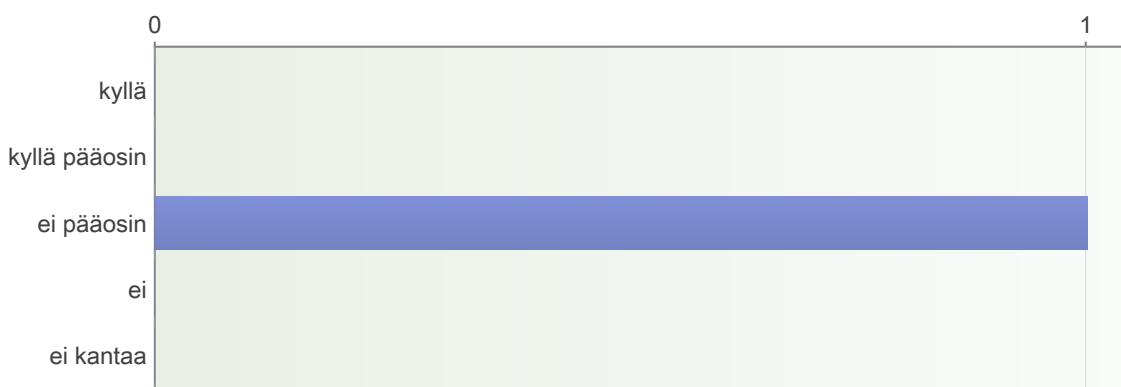

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Yhtiöittämisvelvoite ja toistaiseksi epäselvä laaja valinnanvapaus asettavat erittäin suuria vaikeuksia integraation toteutumiselle. Integraation merkitys korostuu erityisesti sellaisten maakunnan asukkaiden kohdalla, joiden palvelutarpeet ovat suuret ja moninaiset. Tällaisten asukkaiden suhteen on tärkeää, että palveluohjaus ja tiedonkulku toimii sujuvasti. Valinnanvapausjärjestelmä, jonka sisällöstä ei ole riittävästi tietoa tätä lausuntoa annettaessa, tulee vaikuttamaan merkittävästi integraation toteuttamiseen ja toteutumiseen. Mikäli laaja valinnanvapaus toteutuu jossakin nykyiseen järjestelmään verrattuna radikaalissa muodossa, tulee kattavan integraation toteuttaminen olemaan huomattavan haastavaa. Tästä syystä laaja valinnanvapausjärjestelmä tulee toteuttaa vaiheittain ja se tulisi aloittaa maltillisesti, jotta järjestämisvastuussa olevat maakunnat eivät joudu käynnistämään toimintaansa kohtuuttoman monimutkaisen tuottamisjärjestelmän rasittamana. Integraation vaikeusastetta lisäävät maakuntalakiin sisältyvä yhtiöittämisvelvoite, jonka seurauksena maakuntakonsernin monimutkainen ja pirstaloitunut rakenne on jo sinänsä haaste integraatiolle, ja maakuntien yhteistyösopimus, joka edellyttää myös muiden maakuntien toimijoiden tuomista integraatiovelvoitteen piiriin. Tuottajaverkostosta muodostuu väistämättä monimutkainen kokonaisuus, jossa integraation toteutumiseen voidaan vaikuttaa pääasiassa maakuntien sopimusohjauksen kautta. Integraation onnistunut toteutus vaikuttaa tästä syystä epätodennäköiseltä.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

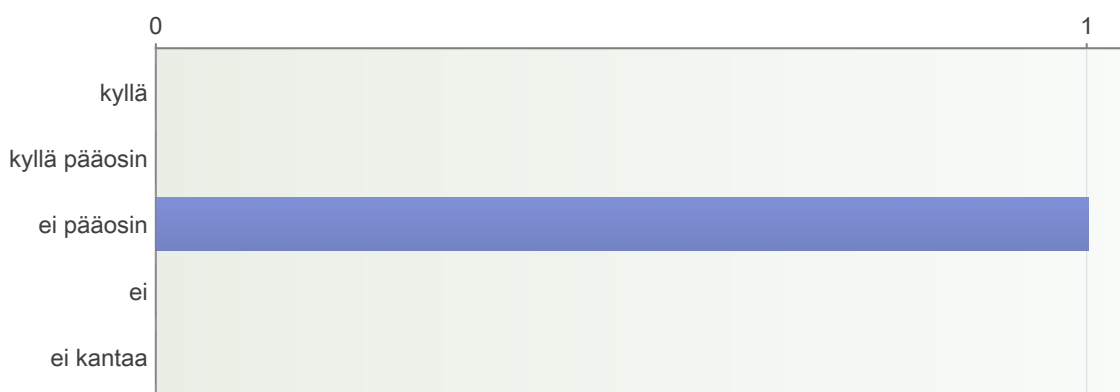

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Valtion suora päätösvalta maakuntien itsehallintoa koskevissa asioissa ei ole perusteltua. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 19 § tulee poistaa. Valtion suuri rooli ei maakuntien toiminnassa ole perusteltua, vaan se rajoittaa tarpeettomasti maakuntien itsehallintoa ja uhkaa siten koko uudistuksen tavoitteita. Valtion ohjauksen tulee olla strategista eikä se saisi sisältää oikeutta puuttua suoraan maakuntien operatiivisen toimintaan. Järjestämislain 19 § kaventaa kohtuuttomasti maakuntien itsehallintoa ja se tulee poistaa kokonaan lakiluonnoksesta. 1 momentin säätämä valtioneuvoston maakuntia sitova määräämisoikeus palvelurakenteen kehittämistoimenpiteistä vaikeuttaa merkittävästi maakuntien toimintaa ja saattaisi vaarantaa 36 §:ssä maakunnille osoitetun kehittämisvelvoitteen, sillä kehittämistyön tulee olla suunnitelmallista ja pitkäjänteistä eikä se onnistu ulkoisten tahojen antaessa toimenpidemääräyksiä. Valtioneuvoston määräykset haittaisivat maakuntien toiminnan ja palvelurakenteen toiminnan ennakoitavuutta ja saattaisivat aiheuttaa päällekkäisyyksiä tai jo tehdyn työn hylkäämistä ja aloittamista uudelleen. On selvää, että palvelurakenteen kehittämistyötä on koordinoitava kansalliselta tasolta, mutta valtioneuvoston suora, toimenpiteisiin ulottuva päätösvalta saattaa aiheuttaa epätietoisuutta maakuntien oman toimivallan suhteen ja heikentää maakuntien halukkuutta omaehtoiseen kehittämiseen. 19 §:n 4 momentissa säädetty valtioneuvoston päätösvalta tietojärjestelmäpalveluiden muuttamisesta tai uusien järjestelmien hankinnasta on niin ikään ongelmallinen yllä mainituista syistä. Tietojärjestelmiin liittyvien vaatimusten koordinointi valtioneuvostotasolta on perusteltua tietojärjestelmien ja niihin liittyvien käytäntöjen yhtenäistämiseksi, mutta myös niiden osalta valta tulee rajoittaa ohjaukseen, ei suoriin määräyksiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 luku luo kokonaisuudessaan strategisen tason ohjausjärjestelmän, joka on riittävä sosiaali- ja terveyspalvelujen laadun ja kehittämisen varmistamiseksi. Se keskittyy strategiselle tasolle ja on perusteltu sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen ohjausvaikutuksen aikaansaamiseksi.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

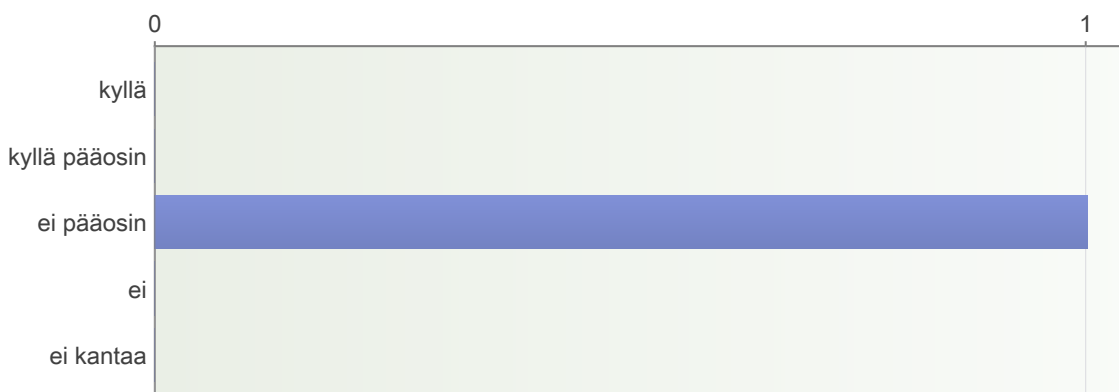
Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Järjestämisen ja tuottamisen erottaminen ei ole perusteltua uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta, sillä se ei tuota kustannussäästöjä. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa esitetään säätelyn tavoitteeksi parantaa johtamista sekä kustannusten hallintaa ja laadun kehittämistä. Ei ole kuitenkaan mitään takeita, että

yhtiöittämisvelvoite säästäisi kustannuksia tai parantaisi johtamisedellytyksiä. Johtamisen voi olettaa vaikeutuvan, kun johdettavien yhteisöjen määrä kasvaa. Eriyttäminen johtaa hallinnon moninkertaistumiseen ja nostaa siten kustannuksia, mikä on täysin päinvastainen vaikutus uudistuksen tavoitteeseen nähden. Kunnissa tehdyt kokeilut eivät useissa tapauksissa ole johtaneet kustannussäästöihin tai johtamisen laadun paranemiseen, vaan kokemukset ovat olleet täysin päinvastaisia. Pykälän perusteluja ja tarkoitusta ei näin ollen voi katsoa pitäviksi. Sosiaali- ja osin myös terveyspalveluihin liittyy sellaista julkisen vallan käyttöä, että niiden tuottaminen yhtiömuotoisesti ei ole yksilöiden perusoikeuksien näkökulmasta hyväksyttävää. Julkista valtaa voi käyttää vain viranomainen, jolle valta on lailla määrätty. Mikäli sosiaali- ja terveyspalveluja ulkoistettaisiin, saattaisi syntyä tilanne, jossa joku muu taho kuin viranomainen käyttäisi julkista valtaa. Tilanne voisi syntyä sekä palvelulaitoksen tytäryhtiön että yksityisen yrityksen kohdalla, ja on erittäin tärkeää, että tällaisten tilanteiden syntyminen estetään lakisääteisesti kansalaisten perusoikeuksien suojelemiseksi. Myös palvelulaitoksen oikeus käyttää julkista valtaa tulee paremmin tuoda esiin lakiesityksessä. Esityksessä ei tällä hetkellä ole pykälää, jonka nojalla palvelulaitos voisi käyttää julkista valtaa, vaan laki esittää toimivaltaa siirrettäväksi maakunnan hallintosäännön avulla. Tämä asetelma ei ole asukkaiden oikeuksien näkökulmasta hyväksyttävä järjestely.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

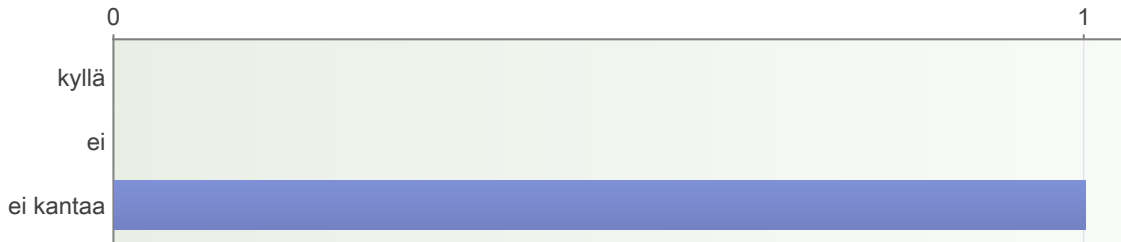
- Maakuntakonsernin johtaminen ja integraatio muuttuvat haasteellisiksi yhtiöittämisvelvoitteen myötä. Yhtiöittämisvelvoite vaikeuttaa johtamista ja palveluketjun integraatiota. Lisäksi se luo ongelmia julkisen vallankäytön näkökulmasta. Palvelulaitoksen tytäryhtiöt toimisivat erillisinä yhteisinä palvelulaitokseen nähden ja ne eivät kuuluisi ehdotettujen palvelukeskusten palveluiden piiriin. Tämä sulki ne kokonaan ulos maakuntien ICT-ratkaisuista eikä mahdollistaisi nykyisten kuntakiinteistöjen hyödyntämistä niiden siirtyessä kiinteistöistä vastaavan palvelukeskuksen hallintaan. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että tytäryhtiöt olisivat joka suhteessa täysin erilaisia kuin palvelulaitos, mikä ei ole suotuista lähtökohdista johtamiselle ja palveluintegraatiolle.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Ei vastauksia.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Vastaajien määrä: 1

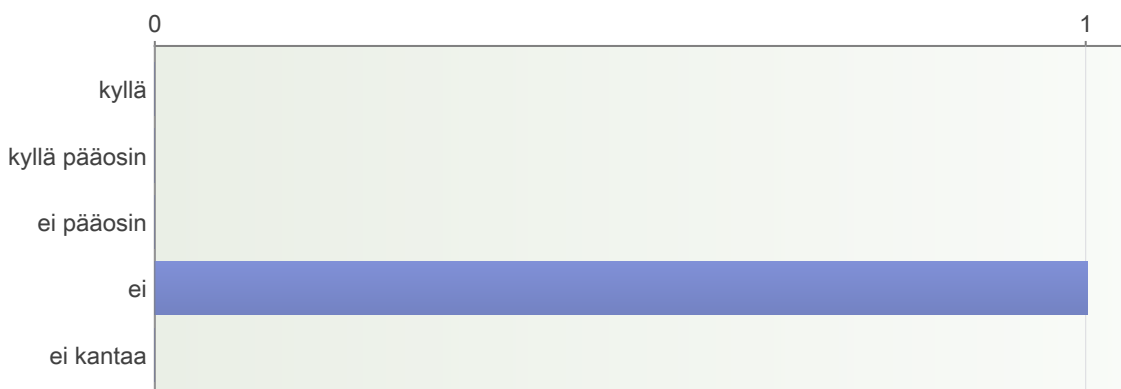
Avoimet vastaukset: ei kantaa

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Väliaikaisen valmistelutoimielimen roolia on selkiytettävä. Väliaikaisen valmistelutoimielimen rooli on hyvin epäselvä. Herää kysymys, missä määrin valmistelutoimielin voi toimia ilman poliittista harkintaa. Lisäksi voimaanpanolain 6 § ja 7 §, joissa toimielimestä säädetään, vaikuttavat perustuvan sille oletukselle, että

maakuntahallitus alkaa toimikautensa alkaessa valmistelemaan uuden maakunnan hallinnollisia toimintoja käytännön tasolla, mikä ei ole realistinen asetelma. Maakunnalla täytyy olla mekanismi, jonka avulla sen maakuntahallitukselle valmistellaan ja tehdään päätösesityksiä. Olisi poikkeuksellista, että poliittinen toimielin valmistelisi sen toimivaltaan kuuluvat päätösasiat itse. Väliaikaisen valmistelutoimielimen ja maakuntahallituksen väliseen siirtymään sisältyy myös se riski, että valmistelutoimielimen keskeneräiset valmisteluasiat jäävät kesken tai niiden eteneminen hidastuu. Aikataulu ennen vuotta 2019 tulee olemaan erittäin tiukka eikä se salli suuria viivästyksiä, mistä syystä toimivaltuudet ja niiden siirtymät on määriteltävä tarkasti. 7 §:n 2 momentissa mainitut tehtävät ovat niin laajoja, että toiminnallisen valmistelun täytyy jatkua tehokkaana myös valtuuston valitsemisen ja hallituksen nimittämisen jälkeen. Tämä on erittäin kriittistä uudistuksen onnistumisen näkökulmasta.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

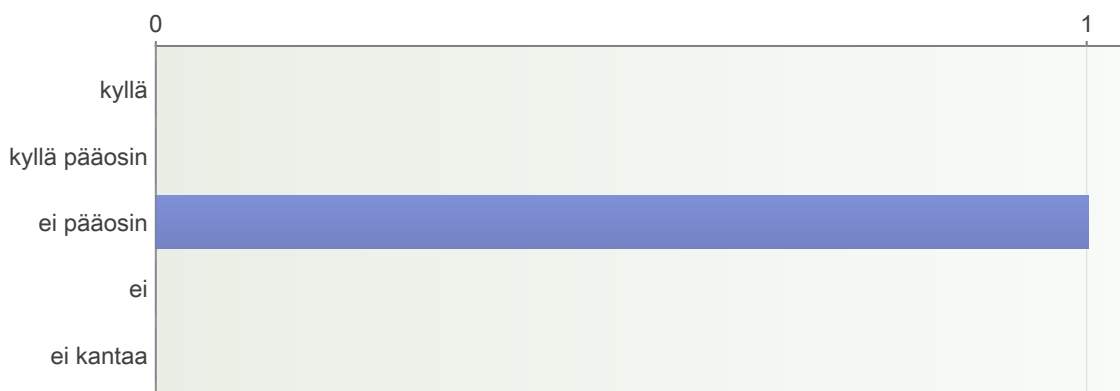

Avoimet vastaukset: kyllä

- Henkilöstön näkökulmasta säädös on perusteltu ja tarkoituksenmukainen.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Kiinteistöjen osalta omaisuusjärjestelyn täytyy tapahtua tasapuolisesti. Esityksen mukaiset omaisuusjärjestelyt aiheuttavat tarpeetonta ja kohtuutonta taloudellista räsitusta kunnille. Kuntien omistukseen jäävien kiinteistöjen osalta tulee kiinnittää huomiota ennen kaikkea tasapuolisuuteen. On erittäin tärkeää varmistaa, että kunnille ei synny sellaista taloudellisesta räsitusta ja epävarmuutta niille jäävän velkataakan vuoksi, että ne eivät kykene enää suoriutumaan tehtävistään. Lakiesitykseen sisältyvä verokatto yhdistettynä omaisuuden siirtoon aiheuttaa kestäättömän tilanteen usealle kunnalle lyhyellä aikavälillä. Lakiesitys nykymuodossaan asettaa kunnat hyvin eriarvoiseen asemaan. Ne kunnat, jotka ovat hankkineet sosiaali- ja terveystalveluihin liittyvät kiinteistönsä ja irtaimiston leasing-menettelyllä, selviävät omaisuudensiirrosta ilman taloudellisia seuraamuksia, sillä niille ei jää omaisuudenhankinnan aiheuttamaa velkataakkaa. Sellaiset kunnat, jotka ovat hankkineet kiinteistöjä ja irtaimistoa velkarahalla, jäävät hankintavelkojen rasittamiksi, vaikka niillä ei ole enää käyttöoikeutta kiinteistöihin tai omistusoikeutta irtaimistoon vuodesta 2019 lähtien. On myös huomionarvoista, että taloudellisen eriarvoisuuden ohella tämänkaltainen säätely saattaa mahdollistaa keinottelun, jossa omaisuuden siirtämiseen liittyvästä prosessista pyritään hyötymään epäoikeudenmukaisilla tavoilla.

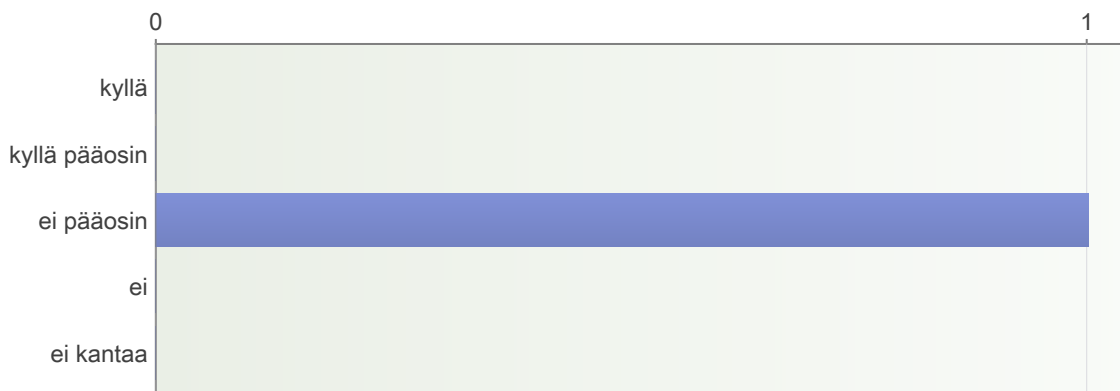
24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Omaisuusjärjestelyyn tulee saada aikaan sellainen ratkaisu, joka ei rasita kuntien taloutta tai aseta niitä eriarvoiseen asemaan. Kuntien on kyettävä jatkamaan tehtäviään vuoden 2019 jälkeenkin eivätkä maakuntauudistuksen omaisuusjärjestelyt saa vaarantaa näiden tehtävien hoitamista.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

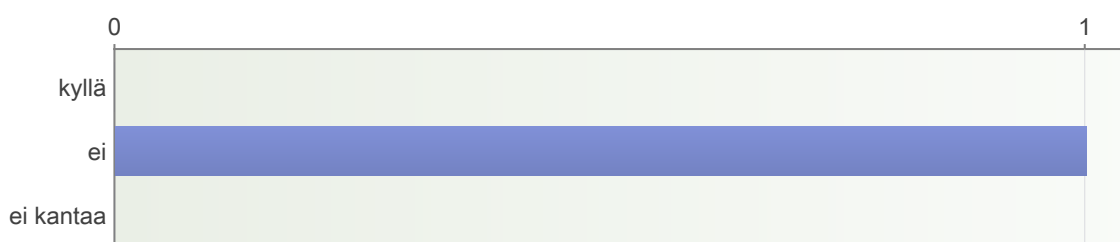

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Kunnille asetettu verokatto saattaa aiheuttaa kunnille vakavia taloudellisia ongelmia ja asettaa sitä kautta veronmaksajat eriarvoiseen asemaan vuoden 2021 jälkeen. Lyhyellä aikavälillä tarkasteltuna kuntien tuloveroprosentin tiukka säätely vaikuttaa veronmaksajan kannalta järkevältä ja oikeudenmukaiselta. Verokatto saattaa kuitenkin aiheuttaa osalle kunnista taloudellisia ongelmia ja maksuvalmiutta saatetaan joutua varmistamaan velkarahalla. Verotusoikeuden rajoitukset vaikuttavat vääjäämättä myös velanhoitokuluihin, mikä lisää kuntien menoja entisestään. Verokattosäätelyn poistuttua kunnat joutuisivat tällöin tekemään suuren korotuksen veroprosenttiinsa paikatakseen ylimenokauden alijäämää, ja pidemmällä aikavälillä veronmaksajat saattaisivat asuinkunnastaan riippuen joutua huomattavan eriarvoiseen verotukselliseen asemaan. Tällöin uudistuksen laajakantoisempi vaikutus olisi itse asiassa eriarvoistava, ei yhdenvertaistava. Verokatto saattaisi myös aiheuttaa sellaisia toimenpiteitä, että kunnat nostaisivat veroprosenttejaan etukäteen maksuvalmiuden ja taloudellisen tasapainon turvaamiseksi.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Vuoden 2020 loppuun esitetty siirtymäaika ei ole riittävä. Maakuntaudistus tulee olemaan erittäin monimutkainen prosessi ja ennennäkemätön muutos, joka vaatii uudenlaisia toimintatapoja sekä uudenlaista ajattelua ja toiminnan organisointia. Muutoksen massiivisuus huomioiden kahden vuoden varaus toiminnan täysimittaiseen organisointiin on erittäin lyhyt aika ja saattaa pakottaa maakunnat tekemään ratkaisuja, joiden perusteita ja seurauksia ei ole ehditty selvittää riittävässä määrin. Laaja valinnanvapaus olisi järkevää ottaa käyttöön vaiheittaisesti, jotta palveluntuotantojärjestelmä ei muutu niin nopeasti, että se vaarantaa koko järjestelmän toimivuuden. Vaiheittaisessa siirtymässä on perustultua sitoa yhtiöittämisen takaraja valinnanvapausmallin vaiheisiin siten, että yhtiöittäminen tulee olla saatettuna loppuun jonkin uuden vaiheen käynnistyessä. Tällöin maakunnan tytäryhtiöt olisivat samassa asemassa tarjotessaan laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja kuin muutkin palveluntarjoajat, mutta niiden perustamiseen jäisi enemmän aikaa sen varmistamiseksi, että ne olisivat markkinakelpoisia ja maakuntakonsernin rakenteen kannalta perusteltuja.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

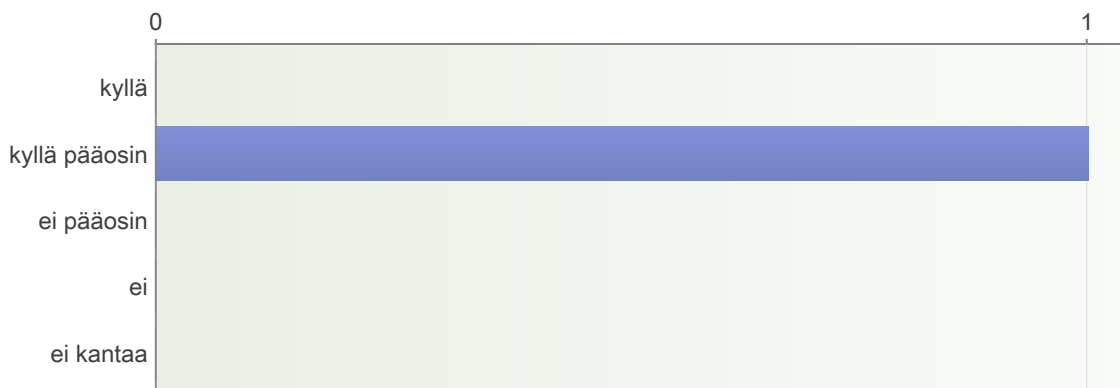

Avoimet vastaukset: kyllä

- Valtionrahoitus on hyväksyttävä ja perusteltu ratkaisu, joka on tarkoituksenmukainen ja aikataulullisesti välttämätön, jotta maakuntaudistus saadaan toteutettua.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

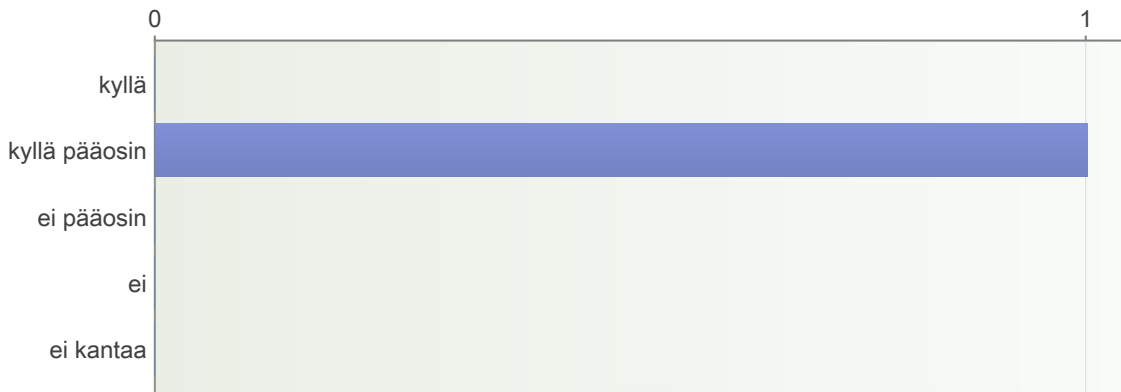

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Pohjois-Pohjanmaan taloudelliset edellytykset sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen palveluiden järjestämiseen ovat riittävät. Muiden tehtävien hoitamiseen liittyvän rahoituksen tulee olla riittävää. Lakiesityksessä osoitettu rahoitus on riittävä Pohjois-Pohjanmaan maakunnalle sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen palvelujen järjestämiseen. Muiden kuin näiden tehtävien rahoitusesitykset valmistellaan erikseen eikä niiden vaikutus valtion rahoitukseen vielä ole tiedossa. Myös maakuntien muihin tehtäviin liittyvän erityislainsäädännön vielä puuttuessa ei kokonaisrahoituksen riittävyyttä ole mahdollista täysin arvioida. Tehtäväalojen sisällöt ja niihin liittyvä laskennallinen rahoitus ovat kriittisiä tarkan arvion muodostamiseksi. Rahoituksessa tulisi myös huomioida riittävästi sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvän koulutuksen ja tutkimuksen osuus. Yliopistosairaaloille kuuluvien lisätehtävien ja vastuiden osalta voidaan perustellusti nähdä tarve valtiolta tulevaan erillisrahoitukseen alueiden välisen tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden varmistamiseksi, sillä opetustoiminta osana terveydenhuollon palvelujärjestelmää on huomattavasti kalliimpaa kuin palvelutuotanto ilman opetuksellisia velvoitteita.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Rahoituslaissa esitetyt tarvetekijät ja painokertoimet ovat muutoin perusteltuja, mutta yliopistosairaalan erityisvastuusta aiheutuvat kustannukset tulee huomioida rahoituskertoimissa. Yliopistosairaalan erityisvastuusta johtuen palvelutuotannossa tulee olla valmiudet ja resurssit palvella useampaa maakuntaa ja tiettyjen erikseen päätettyjen hoitojen osalta koko Suomea, ja investointien toteutuksessa täytyy huomioida koko erityisvastuualueen tarve. Muut maakunnat, joita yliopistosairaala palvelee, eivät kuitenkaan ole vastuussa yliopistosairaalaan ylläpitävän maakunnan taloudesta eivätkä osallistu sen investointikustannuksiin, vaikka yliopistosairaalat joutuvat lähtökohtaisesti varautumaan investoinneissaan useamman maakunnan tarpeisiin. Riski investoinneista ja toiminnan varustamisesta jää yliopistosairaalaan ylläpitävälle maakunnalle. Tätä riskiä on mahdollista pienentää antamalla yliopistosairaaloita ylläpitäville maakunnille erillisrahoitus – paitsi koulutukseen ja tutkimukseen – myös muihin sen erillistehtäviin ja vastuisiin tai hyväksymällä tulevaisuudessa sellainen hinnoittelu, jossa huomioidaan kaikki yliopistosairaalan ylläpitämisestä aiheutuvat investointi- ja varautumiskustannukset.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

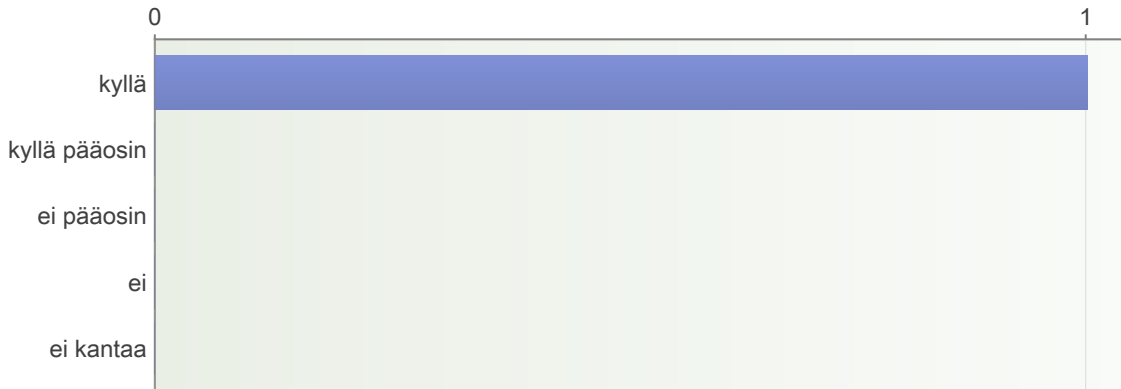
- Vuosille 2019-2023 esitetty siirtymäaika on riittävä.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena?
(erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

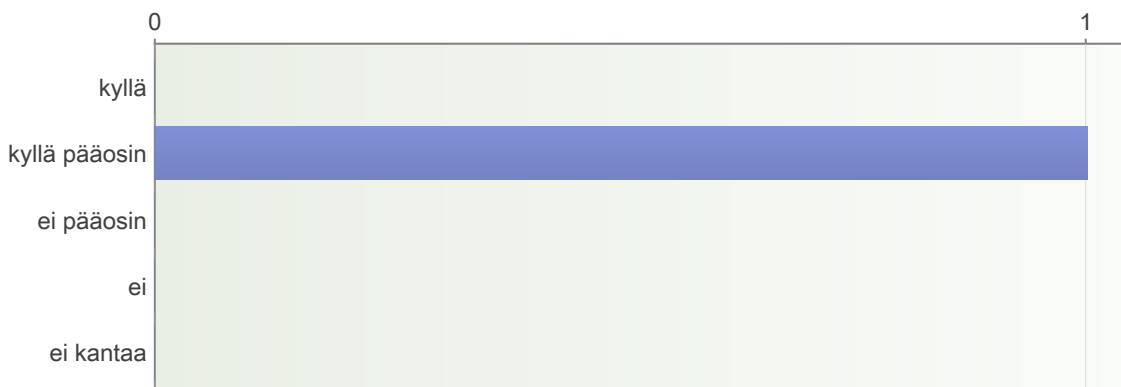
- Pohjois-Pohjanmaan liitolla ei ole huomauttamista maakuntajakolakiin.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1

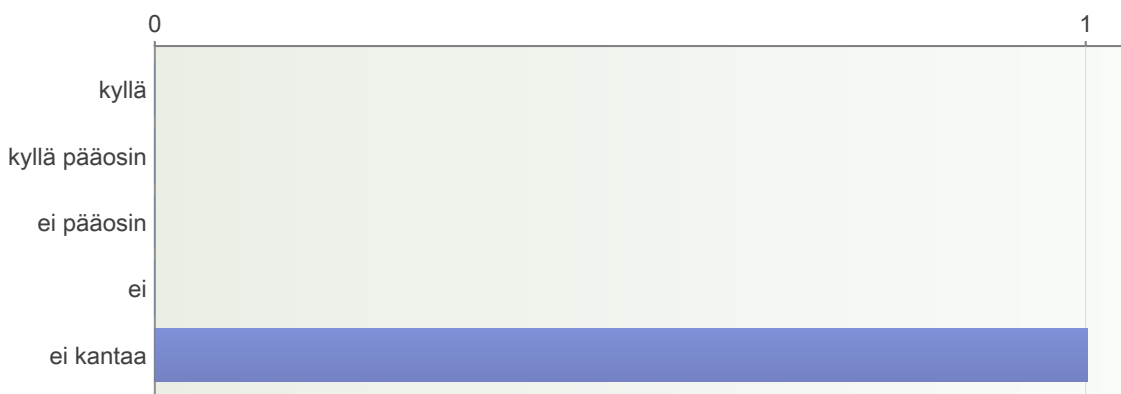

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Vesivoimalaitosten kiinteistövero tulee jättää kokonaisuudessaan pois verotuloihin perustuvasta valtionosuuksien tasausjärjestelmästä. Voimalaitosten kiinteistövero ei ole perusluonteeltaan kiinteistövero, vaan korvaus haitasta voimalaitospaikkakunnille.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

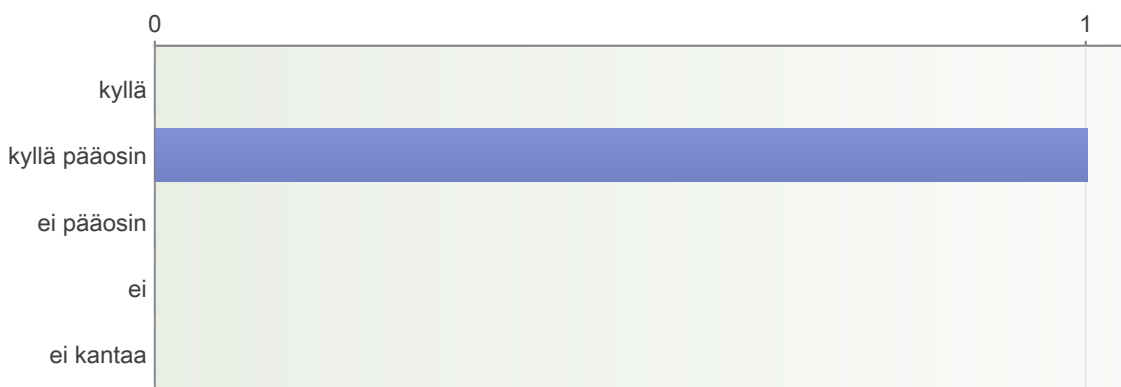
Avoimet vastaukset: ei kantaa

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

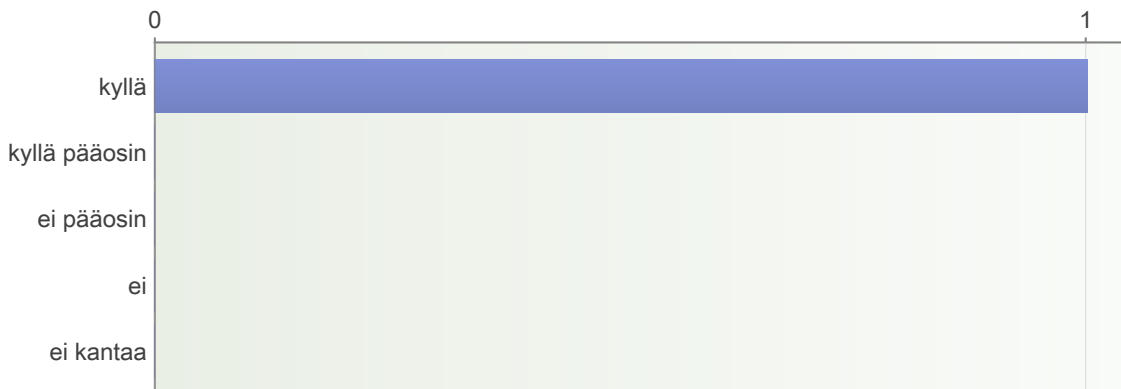
- Valtion verojärjestelmän muutokset ovat perusteltuja. Ehdotetut muutokset valtion verojärjestelmään maakuntien menojen kattamiseksi ovat perusteltuja. Muutokset ovat välttämättömiä ennen kaikkea uudistuksen toimeenpanoon alkuun saattamiseksi.

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Henkilöstön asemaa ja työnantajaedunvalvontaa koskeva säätely on tarkoituksenmukaista.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Esitys on eläkkeiden rahoittamisen osalta perusteltu.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminta kuntayhtymänä lakkaa ja sen tehtävät siirtyvät pääosin Pohjois-Pohjanmaan maakunnalle. Henkilöstö siirtyy uuteen maakuntaan liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti.

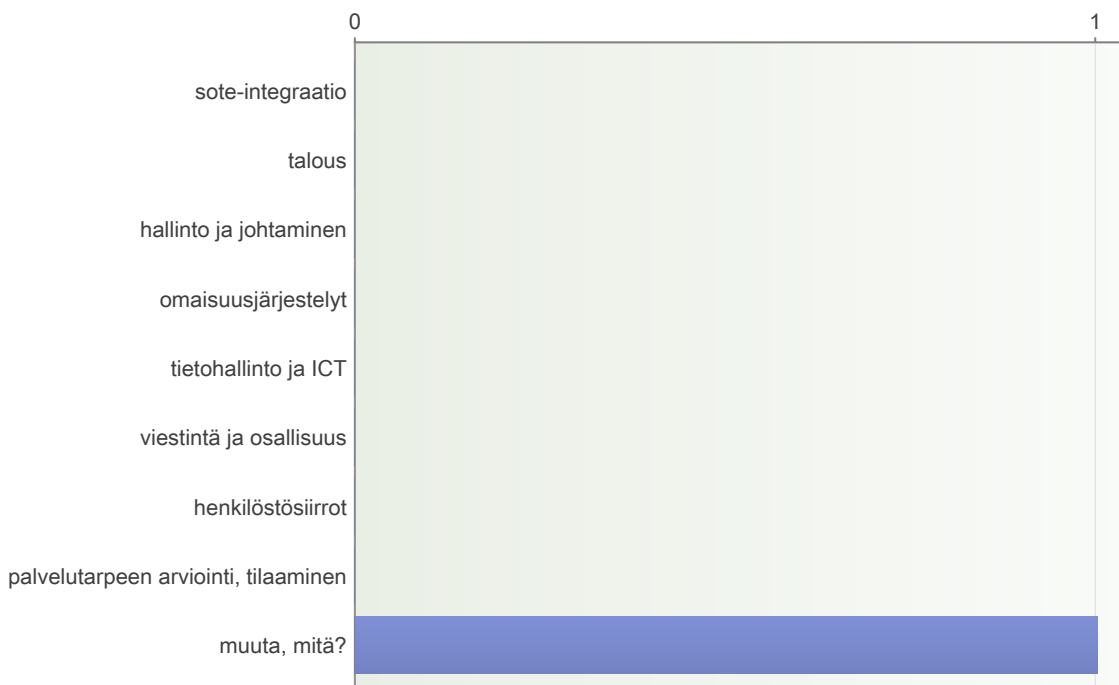
44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Pohjois-Pohjanmaa kykenee suoriutumaan sille osoitetuista tehtävistä.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: muuta, mitä?

- Valtioneuvoston tulee osoittaa taloudellista tukea muutoksen hallitun toteuttamisen varmistamiseksi. Muutosvalmistelun laajuus huomioiden voidaan arvioida, että taloushallinto sekä omaisuus- ja

henkilöstöjärjestelyt vaativat huomattavan laajat resurssit. Lisäksi ICT-valmistautumisesta aiheutuvat kulut täytyy korvata syntyneiden kustannusten mukaan.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Pääkaupunkiseudulle ei tule myöntää erityisoikeuksia.

Maakuntauudistus luo uuden, koko maan kattavan järjestelmän. Maakuntauudistuksen tulee perustua puhtaasti itsehallinnollisiin maakuntiin ja erillisratkaisut tulee hylätä.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää lakiesitykseen seuraavia korjauksia:

Maakuntalaki

6 § 1 mom. 19 kohta: ”vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä tulvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät sekä luonnonvarasuunnitelmien laatiminen ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötöiden toteuttamisesta;”

6 § 2 mom. 3 kohta: ”maakunnan ja useamman kuin yhden sen alueen kunnan tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnista siirretyt, maakunnan 1 momentissa tarkoitettuihin tehtävälaihin liittyvät tehtävät, joiden hoitamiseen sopimuksessa mukana olevat kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen;”

6 § 2 mom. 4 kohta: ”maakunnan ja useamman kuin yhden sen alueen kunnan tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnista siirretyt rakennusvalvonnan järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen sopimuksessa mukana olevat kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen;”

12 § Investointien ohjaus: Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää, että pykälä poistetaan kokonaisuudessaan.

16 luku: Maakunnan palvelukeskuksia koskevat pykälät 124-135 tulisi poistaa. Ainakin käyttövelvoitepykälästä (125 §) tulee luopua.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

18 § Valtioneuvoston toimivalta: Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää, että pykälä poistetaan kokonaisuudessaan.

19 § Palvelurakenteen, investointien ja tiedonhallinnan ohjaus: Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää, että pykälä poistetaan kokonaisuudessaan.